

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ફોજદારી પરચૂરણ અરજી નં.૧૩/૧૯૫૦

૦૮/૦૫/૧૯૫૦

સાઈટેશન: એ.આઈ.આર. ૧૯૫૦ ગુજ ૧

સીકે સાઈટેશન: (૧૯૫૦) ૦૫ જીયુજે સીકે ૦૦૦૧

ભાનાશંકર એલ. જોશી

વિરુદ્ધ

રાજ્ય

કોરમ: એચ. વી. દિવેટિયા, સી.જે.; એસ. જે. છાટપર, ન્યાયમૂર્તિ; નિર્મલા

ઝાલા, ન્યાયમૂર્તિ

બેન્ચ: ફૂલ બેન્ચ

ઉપસ્થિતિ: અપીલકર્તા તરફે ટી. યુ. મહેતા; સામાવાળા તરફે સી. એન. શાહ,
જનરલ

૧. આ ભાનુશંકર એલ. જોષી દ્વારા કરવામાં આવેલ એક અરજી છે, જેઓ રાજકોટમાં "ફરિયાદ" નામના અખબારના સંપાદક, મુદ્રક અને પ્રકાશક છે. તેમના પર ૧૮/૦૨/૧૯૫૦ ના રોજ સૌરાષ્ટ્ર રાજ્યમાં સ્વીકૃત અને લાગુ કર્યા મુજબ ધ (ઇન્ડિયન) પ્રેસ ઈમરજન્સી પાવર્સ એક્ટ, ૧૯૩૧ ની કલમ ૭(૩) હેઠળ એક હુકમ બજાવવામાં આવ્યો હતો, કારણ કે તેમના અખબારમાં છપાયેલા લેખોમાં તેમના દ્વારા મુદ્રિત અને પ્રકાશિત કરવામાં આવેલ અમુક શબ્દો સૌરાષ્ટ્ર રાજ્યમાં કાયદા દ્વારા સ્થાપિત સરકાર પ્રત્યે ધિક્કાર અથવા તિરસ્કાર લાવવાનો ઇરાદાપૂર્વકનો પ્રયાસ હતો. તેથી, તેમને રૂ. ૧૦૦૦ ની રકમ જામીનગીરી તરીકે જમા કરવા કહેવામાં આવ્યું હતું. સદર હુકમ વિરુદ્ધ જ અરજદારે ધ પ્રેસ એક્ટની જોગવાઈઓ હેઠળ હાલની અરજી કરી છે.

૨. નોટિસ સાથે જોડાયેલા નિવેદનમાં, ૨૬/૧૧/૧૯૪૯, ૧૭/૧૨/૧૯૪૯, ૧૯/૦૧/૧૯૫૦, ૨૪/૦૧/૧૯૫૦ ના રોજ પ્રકાશિત અખબારના અંકોમાં દેખાતા કેટલાક લેખોનો સારાંશ અને અન્ય લેખોના અવતરણો અને ૧૬/૧૧/૧૯૪૯ ના અંકમાં દેખાતું એક કાર્ટૂન છે. સંબંધિત જોગવાઈઓ કે જે હેઠળ આ અવતરણોને વાદગ્રસ્ત કરવામાં આવ્યા છે તે ધ પ્રેસ એક્ટની કલમ

૪(૧)(ડી) માં સમાવિષ્ટ છે, અર્થાત્ કાયદા દ્વારા સ્થાપિત સરકાર પ્રત્યે ધિક્કાર અથવા તિરસ્કાર લાવવો.

૩. ૨૬/૧૧/૧૯૪૯ ના અંકમાં દેખાતા પ્રથમ લેખનું શીર્ષક છે "શું લોકો સૌરાષ્ટ્રમાં તેમના પ્રભાવનો લાભ લે છે?" નિવેદનમાં વાસ્તવિક શબ્દો જે કલમ હેઠળ આવે છે તે ટાંકવામાં આવ્યા નથી, પરંતુ કેટલાક શબ્દો એક વાક્યમાંથી લેવામાં આવ્યા છે, અને કેટલાક અન્ય વાક્યોમાંથી, અને વાદગ્રસ્ત શબ્દોની અસર એ છે કે પબ્લિક સર્વિસ કમિશનમાં મોટો પગાર મેળવતા મોટા સાહેબો નોકરી કરે છે; તેમની ઉંમર કેટલી છે. એવું લાગે છે કે જે લોકો પ્રભાવ પાડી શકે છે) સૌરાષ્ટ્રમાં તેમના પ્રભાવનો લાભ લે છે. અમને નથી લાગતું કે તે શબ્દો કોઈપણ રીતે કલમ ૪ ની સંબંધિત જોગવાઈઓ હેઠળ આવે છે. તે માત્ર એવું સૂચન કરે છે કે પ્રભાવશાળી વ્યક્તિઓ તેમના પ્રભાવનો લાભ લે છે. આ દરેક જગ્યાએ ફરિયાદ છે, અને વપરાયેલા શબ્દો કડક રીતે વાજબી ન હોય તો પણ, અમને નથી લાગતું કે તેઓ સરકાર પ્રત્યે ધિક્કાર અથવા તિરસ્કાર લાવવાનું વલણ ધરાવે છે.

૪. ૧૭/૧૨/૧૯૪૯ ના અંકમાં બીજો લેખ અન્ન વિભાગના ગેરવહીવટ અંગેનો છે. લેખની શરૂઆત એક જંગલી બિલાડીના ઝાડ પરના પક્ષીઓના બચ્ચાંને ખાઈ જવાના અને ગુમ થવાના બહાના આપવાની દૃષ્ટાંતકથાથી થાય છે. આ

ટીકા અન્ન વિભાગ સામે છે અને સામાન્ય રીતે સરકાર સામે નથી. ટીકાનો સાર એ છે કે સંગ્રહિત અનાજનો કેટલોક ભાગ બગડી ગયો હતો, અને લોકોએ સારા અનાજના અભાવે સહન કર્યું હતું, અને તેમને હલકી ગુણવત્તાવાળું અનાજ પણ આપવામાં આવ્યું હતું. આ ફરિયાદ અતિશયોક્તિભરી હોવાનું જણાય છે, અને આલંકારિક ભાષામાં વ્યક્ત કરવામાં આવી છે પરંતુ તે એવી નથી કે સરકાર પ્રત્યે ધિક્કાર અથવા તિરસ્કાર લાવે.

૫. ત્રીજો લેખ ૧૯/૦૧/૧૯૫૦ ના અંકમાં છે અને તે જેતપુરમાં બહારવટિયાઓ દ્વારા આચરવામાં આવેલી લૂંટને લગતો છે. તેમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે જેતપુર જેવા મોટા શહેરમાં થયેલી આવી હિંમતભરી લૂંટના કારણે પોલીસનું નાક કપાયું છે. ટીકા એ છે કે સૌરાષ્ટ્ર સરકાર લોકોનું રક્ષણ કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે, અને સરકાર દ્વારા સમયાંતરે બહાર પાડવામાં આવતા નિવેદનો પાખંડી છે. આ વાપરવા માટે થોડી કઠોર ભાષા હોઈ શકે છે, પરંતુ તેનાથી વિશેષ કંઈ નથી. આનંદબજાર પત્રિકા ઈન રે, ૬૧ કલકત્તા ૮૨૭ : (એ.આઈ.આર. (૨૨) ૧૯૩૫ કલકત્તા ૭૪ : ૩૬ સી.આર.આઈ.એલ.જે. ૪૩૨ એસ.બી.) માં ઠરાવવામાં આવ્યા મુજબ :

માત્ર નામંજૂરી, ભલે ગમે તેટલી મજબૂત રીતે અને ખુલ્લેઆમ વ્યક્ત કરવામાં આવી હોય, તેનો અર્થ એ નથી કે ઈરાદો અસંતોષ ઉશ્કેરવાનો હતો.

૬. છેલ્લો લેખ ૨૪/૦૧/૧૯૫૦ ના અંકમાં છે, જેનો સાર એ છે કે સૌરાષ્ટ્ર સરકારના મંત્રીઓ તેમની સિદ્ધિઓની બડાઈ મારી રહ્યા છે, પરંતુ જે બનાવો બની રહ્યા છે તે આવી બડાઈઓને વાજબી ઠેરવતા નથી. પછી કેટલાક બનાવોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે જેમ કે ધોળા દિવસે વેપારી ગૃહો લૂંટાઈ રહ્યા છે, પોલીસના હાથે મહિલાઓની મર્યાદા ભંગ થઈ રહી છે, અને રાષ્ટ્રવાદી વિચારધારા ધરાવતા ગરાસિયાઓને ધ પબ્લિક સિક્યુરિટી એક્ટ હેઠળ કેદ કરવામાં આવી રહ્યા છે, વગેરે. આ ટીકા મંત્રીઓ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા નિવેદનોની સામે છે. એ સાચું છે કે મંત્રીઓ સરકારનો એક ભાગ છે, પરંતુ જંગે આઝાદી, લાહોરની મેટરમાં, ૪૯ પી.એલ.આર. ૨૩૫ : (એ.આઈ.આર. (૩૫) ૧૯૪૮ લાહોર ૬ ; ૪૮ સી.આર.આઈ.એલ.જે. ૯૩૧ એસ.બી.) માં ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે મંત્રીઓ એક અથવા વધુ રાજકીય પક્ષોના હોય છે, અને તેમના કાર્યો અથવા નીતિની ટીકા, ભલે તે કઠોર શબ્દોમાં હોય, તે કાયદા દ્વારા સ્થાપિત સરકાર પ્રત્યે ધિક્કાર અથવા તિરસ્કાર લાવે છે તેમ કહી શકાય નહીં.

કલમ ૪ હેઠળ કેસ લાવવા માટે, ટીકા સરકારની સામે હોવી જોઈએ અને માત્ર મંત્રીઓની સામે જ નહીં.

૭. છેલ્લી વાદગ્રસ્ત વસ્તુ લેખ નથી, પરંતુ ૧૬/૧૧/૧૯૪૯ ના અંકમાં દેખાતું માત્ર એક કાર્ટૂન છે. કાર્ટૂનમાં ગીરના જંગલમાં એક બહારવટિયાની અતિવિશાળ આકૃતિ છે, અને તેની બાજુમાં, સૌરાષ્ટ્રના પોલીસ વિભાગને રજૂ કરતી એક

નાની આકૃતિ છે, અને બહારવટિયાના કદની સરખામણીમાં, પોલીસ વિભાગને રજૂ કરતી આકૃતિને ""વામન"" અર્થાત્ ઠીંગણું અથવા નાના કદની આકૃતિ તરીકે વર્ણવવામાં આવી છે. આ વિચાર એવું પહોંચાડવાનો છે કે પોલીસ વિભાગ બહારવટિયાપણાને રોકવા માટે પૂરતો મજબૂત નથી. અમે એ જોઈ શકતા નથી કે આ કાર્ટૂન કેવી રીતે સરકાર પ્રત્યે ધિક્કાર અથવા તિરસ્કાર લાવશે. તે માત્ર એ દર્શાવે છે કે કાર્ટૂન દોરનારના મતે, સૌરાષ્ટ્રમાં બહારવટિયાઓની સંખ્યાને રોકવા માટે પોલીસ વિભાગ ખૂબ નાનો છે. સામાન્ય રીતે કાર્ટૂનને ક્યારેય ગંભીરતાથી લેવાનો હેતુ હોતો નથી. કોઈપણ સંજોગોમાં આ કાર્ટૂન બહારવટિયાપણાને દબાવવા માટે પોલીસ દળની અપૂરતીતા જ સૂચવે છે.

૮. તેથી, અમારો મત એવો છે કે નિવેદનમાં ઉલ્લેખિત લેખો કે કાર્ટૂનમાંથી કોઈ પણ ધ પ્રેસ એક્ટની કલમ ૪(૧) ના શબ્દો દ્વારા આવરી લેવામાં આવ્યા નથી.

૯. આ દૃષ્ટિએ, અમે અરજદાર તરફે કરવામાં આવેલી દલીલ સાથે કામ લેવાનું જરૂરી માનતા નથી કે ધ પ્રેસ (ઈમરજન્સી પાવર્સ) એક્ટ ધ કોન્સ્ટિટ્યુશન એક્ટના અનુચ્છેદ ૧૯(૧) ખંડ (એ) અને (જી) ની જોગવાઈઓની સત્તા બહાર છે. તેથી, અમે આ અરજી મંજૂર કરીએ છીએ, અને સરકાર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ જામીનગીરીનો હુકમ રદબાતલ કરીએ છીએ. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

This judgment has been translated using AI Tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.